Teisminio proceso Nr. 2-59-3-00022-2021-

(S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m kovo 10 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejevski, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2023 m. vasario 17 d. paduotu **ieškovų G. L. ir D. B.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 17 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovai padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 17 d. nutarties, kuria paliktas iš esmės nepakeistas Panevėžio apygardos teismo 2022 m. balandžio 5 d. sprendimas tenkinti dalį ieškinio dėl neturtinės žalos atlyginimo, peržiūrėjimo. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas <u>CPK</u> 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normą (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovų kasaciniame skunde teigiama, kad apeliacinės instancijos teismas, nustatydamas neturtinės žalos dydį, nukrypo nuo teismų praktikoje nustatytų tokios žalos nustatymo kriterijų. Nors apeliacinės instancijos teismas rėmėsi praktika, apibrėžiančia žalos dydžio nustatymo kriterijus, tačiau nesigilino į bylos aplinkybės, neįvertino pažeidimo sunkumo, jo įtakos tolesniam nukentėjusio asmens gyvenimui. Apeliacinės instancijos teismas padarė nepagrįstą išvadą, kad ieškovai dėl motinos mirties nepatyrė itin sunkių dvasinių išgyvenimų, nekilo kitos neigiamos pasekmes; itin trumpai pasisakė dėl atsakovės nesuteiktų jų motinai sveikatos priežiūros veiksmų; nepagrįstai ieškovų motinos gretutines ligas ir galimą nepalankų gydymo rezultatą vertino kaip atsakovės kaltę ir neturtinės žalos dydį mažinančią aplinkybę; neįvertino dalies byloje nustatytų faktinių aplinkybių, pvz., kad ieškovų motinai nebuvo suteikta būtinoji pagalba, taip pažeidžiant Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalį; nepasisakė dėl pažeistos vertybės (gyvybės) reikšmingumo ir negalimumo ją atkurti, jų reikšmės neturtinės žalos dydžiui nustatyti.

Kasaciniame skunde nurodoma ir tai, kad apeliacinės instancijos teismas neatsižvelgė į teismų praktiką, įpareigojančią vertinti CK 6.250 straipsnio 2 dalyje nustatyto kriterijaus (atsakovo kaltės) reikšmę neturtinės žalos dydžio nustatymui. Apeliacinės instancijos teismas neįvertino, kad atsakovė buvo itin neatidi, nerūpestinga, nedėmesingai atliko profesines pareigas, dėl tokių atsakovės veiksmų buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas; neįvertino ir atsakovės (VšĮ Utenos ligoninės) turtinės padėties, jos galinybės išmokėti didesnę sumą, taip pat ir aplinkybės, kad ieškovai reikalavo tik neturtinės žalos atlyginimo. Apeliacinės instancijos teismas neanalizavo, kokio dydžio neturtinę žalą priteistina kitose panašiose bylose dėl

8

neatsargaus gyvybės atėmimo. Šiam argumentui pagrįsti ieškovai nurodo nutartis ir jose priteistų neturtinės žalos atlyginimų dydžius bei daro išvadą, kad panašiose bylose ieškovams priteisiamas daug didesnis neturtinės žalos atlyginimas. Apeliacinės instancijos teismas neanalizavo ieškovų ryšio su motina, nukrypo nuo teismų praktikos, vertinant motinos ir vaikų ryšį. Apeliacinės instancijos teismo paskaičiuotas neturtinės žalos dydis neužtikrina ieškovų ir atsakovės interesų pusiausvyros, pažeidžia jų teises.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti. Kasaciniu skundu neformuluojama teisės aiškinimo ir taikymo problema, kuri turėtų esminės reikšmės teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiems asmenims. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejevski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas